

[Stats- og udenrigsministeren.]

førelsen af den direkte kontakt, der er indledet med de seks lande, der har afsluttet en aftale om dannelsen af en økonomisk union. For vort lands erhvervsmæssige udvikling på længere sigt er det af den allerstørste betydning, at en voksende samhandel på rimelige vilkår bliver muligjort. Hensynet til landbrugets særlige forhold kan kun yderligere understrege denne nødvendighed.

Det intensive arbejde med de nordiske og europæiske samarbejdsplaner må ledsages af fortsatte bestræbelser for at øge eksporten til fremmede verdensdele. Det er regeringens ønske at udvikle samhandelen med udlandet så stærkt som muligt; dette gælder også i forholdet til den østlige verden.

Den nordatlantiske Organisations rent defensive karakter er, som fremhævet i mit svarbrev til Sovjetunionens ministerpræsident, hr. Bulganin, forudsætningen for Danmarks indtræden i og medlemskab af denne alliance. Det blev understreget i dette svarbrev, at ingen af de militære foranstaltninger, der siden vor indtræden i NATO er blevet eller vil blive iværksat på dansk territorium, har noget som helst med angrebsforberedelser at gøre. Der har ikke ved forhandlingerne om leverancer til Danmark af moderne våben været tilbudt atomammunition. Skulle et sådant tilbud komme til at foreligge, er det ud fra de foreliggende forudsætninger regeringens opfattelse, at det ikke bør modtages.

Spørgsmålet om forsvarets ordening må bedømmes ud fra de fortsatte forhandlinger dels inden for forsvarsudvalget, dels derefter i regeringen og i partierne. Det er regeringens håb, at Danmark kan modtage fornøden støtte til forsvaret fra USA og Canada.

Den økonomiske udvikling har siden efteråret 1956 været præget af ekstraordinære forhold, som har påvirket Danmarks handels- og betalingsforhold over for udlandet. Suezkonflikten har medført en betydelig prisstigning især på benzin, olie og faste brændselsstoffer, og den heraf følgende usikkerhed omkring de fremtidige pris- og forsyningsforhold — også for andre varer — har medført en øget import. Endvidere indtrådte i forårsmånederne et alvorligt pris-

fald på flere af landbrugets hovedeksportvarer. Den ugunstige ændring i bytteforholdet over for udlandet forstærkede den tendens til en forringet handelsbalance, som i forvejen gjorde sig gældende, bl. a. som følge af en forbrugsstigning i løbet af 1956.

Resultatet blev en alvorlig forværring af betalingsstillingen over for udlandet i den forløbne del af indeværende år. Nationalbankens valutabeholdning er gået tilbage med over 200 mill. kr. siden årsskiftet, og navnlig er der sket en svækkelse af dollarbeholdningen, således at den valutariske likviditet nu er nået ned på et så lavt niveau, at det er nødvendigt, at der gennemføres hurtigt virkende indgreb for at hindre en yderligere svækkelse.

I modsætning til denne uligevægt i udenrigsøkonomien er den indre økonomiske udvikling forløbet mere stabilt i de senere måneder. Produktion og beskæftigelse har som helhed været præget af moderat fremgang, og opgangen i priser og lønninger synes bragt til ophør. Lagerbeholdningerne er forøget både i værdi og mængde. Priserne på visse landbrugsvarer har som allerede nævnt været udsat for fald, som dog nu synes at være adfaldet af en opgangstendens. I øvrigt er der i dag tegn til nedadgående priser på en række importerede råvarer. Dette peger i retning af, at de internationale prisforhold er kommet ind i en roligere periode, og der skulle på denne baggrund være gode muligheder for at stabilisere det indenlandske pris- og omkostningsniveau.

Den indenlandske omsætning til forbrug har i det sidste halve år været 4—5 pct. højere end året forud. Stigningen i indtægtsniveauet i løbet af 1956 giver hovedparten af forklaringen herpå. De offentliggjorte selskabsregnskaber viser næsten alle stigende overskud, og en del selskaber har sat udbytteprocenten op. Særlig stor har fremgangen været inden for skibsfarten. Arbejdslønningerne ligger i dag godt 8 pct. højere, end før 1956-overenskomsterne trådte i kraft, og der har trods prisstigningen været en reel lønfremgang. De stigende priser og lønninger og den øgede omsætning har dannet grundlag for højere indtjening i de fleste byerhverv.

På statsbudgettet for indeværende finansår må der til trods for den besparelse på